

A woman with blonde hair, wearing a denim shirt and a black apron, is sitting at a wooden table in what appears to be a cafe or office. She is looking at a laptop with a thoughtful expression, her hand resting on her chin. The background shows shelves with coffee cups and a vase with purple flowers. The image is overlaid with a purple and orange graphic design.

WEERBAARHEID VAN ONDERNEMERS

Colofon

Uitgave

Kamer van Koophandel®, april 2026

'Weerbaarheid van ondernemers' is een uitgave van KVK, Utrecht.

Voor persvragen kun je contact opnemen via pers@kvk.nl.

Copyright

Alle rechten voorbehouden. Tenzij anders vermeld berusten alle rechten op tekst, beeld, geluid, video etc. in deze publicatie bij KVK. Gehele of gedeeltelijke overname, plaatsing op andere sites, verveelvoudiging op welke andere wijze dan ook en/of commercieel gebruik van deze informatie is niet toegestaan zonder uitdrukkelijke toestemming van KVK.

Inleiding

KVK brengt regelmatig in kaart hoe het met ondernemers gaat en hoe zij omgaan met actuele ontwikkelingen die hun bedrijfsvoering raken. In dit thema-rapport worden resultaten uit twee onderzoeken samengebracht: KVK Ondernemen in 2025 en KVK Omnibus februari 2026. Beide onderzoeken besteden aandacht aan het thema Weerbaarheid.

Het rapport laat zien hoe ondernemers risico's rond verstoringen ervaren, welke gevolgen zij verwachten en in hoeverre zij zich daarop voorbereiden. Ook wordt duidelijk welke vormen van ondersteuning zij het meest wenselijk en behulpzaam vinden.

Opzet van de onderzoeken

1. KVK Ondernemen in 2025

- Uitgevoerd onder ondernemers uit het KVK Ondernemerspanel en ondernemers uit het Handelsregister.
- In totaal namen 2.070 ondernemers deel.
- Het veldwerk vond plaats van 10 t/m 28 september 2025.
- De resultaten zijn gewogen naar sector, aantal werkzame personen en ondernemerservaring.

2. Omnibus februari 2026

- Online onderzoek onder 740 ondernemers uit het KVK Ondernemerspanel.
- Veldwerkperiode: 16 t/m 24 februari 2026.
- De resultaten zijn gewogen naar sector, aantal werkzame personen, ondernemerservaring en leeftijd.

Samen geven deze onderzoeken een breed en representatief beeld van hoe ondernemers naar hun weerbaarheid kijken en welke ondersteuning zij nodig hebben om beter voorbereid te zijn op grootschalige uitval en verstoringen.

Duiding van de gecombineerde resultaten

Bewustzijn van risico's, maar beperkte voorbereiding

De gecombineerde resultaten uit 'KVK Ondernemen in 2025' en 'KVK Omnibus februari 2026' op het thema Weerbaarheid laten een duidelijk en consistent beeld zien: ondernemers beseffen dat verstoringen grote gevolgen kunnen hebben voor hun bedrijfsvoering, maar hun voorbereiding blijft beperkt. Uit Ondernemen in 2025 blijkt dat zeven op de tien ondernemers hebben nagedacht over uitval van elektriciteit, internet, logistiek of communicatie, terwijl slechts drie op de tien maatregelen hebben getroffen. Bij langdurige uitval verwacht bijna een kwart grote gevolgen, vooral doordat klantcontact wegvalt (68%) en het werk stilvalt (53%).

Digitale afhankelijkheid als grootste kwetsbaarheid

De Omnibus 2026 bevestigt dat digitale afhankelijkheid een centrale kwetsbaarheid vormt. Ondernemers zien vooral internet en telecomstoringen (68%) en stroomuitval (64%) als risico's met directe impact. Daarbij geven ze aan vooral behoefte te hebben aan praktische, toepasbare ondersteuning. Checklists, quickscans en stappenplannen worden het meest genoemd als nuttige hulpmiddelen. Een behoefte die aansluit bij Ondernemen in 2025, waar ondernemers aangeven wel te willen voorbereiden, maar vaak niet weten welke stappen nodig zijn of niet over de middelen beschikken.

Ondernemers herkennen risico's, maar missen handelingsperspectief

Beide onderzoeken laten zien dat ondernemers risico's herkennen, maar handelingsperspectief missen, zeker bij langdurige uitval of digitale verstoringen. Daarom hebben zij behoefte aan laagdrempelige hulpmiddelen, inzicht in risico's en afhankelijkheden, en duidelijke adviezen om basisprocessen ook bij verstoringen te kunnen voortzetten. Gezamenlijk geven de onderzoeken een helder overzicht: ondernemers zijn alert op hun kwetsbaarheid, maar zoeken concrete en toepasbare handvatten om hun weerbaarheid te versterken.

Onderzoekresultaten: Hoe weerbaar zijn ondernemers?

Uit: KVK Ondernemen in 2025

Samenvatting

Hoe weerbaar zijn ondernemers?

Bijna een kwart van de ondernemers verwacht grote gevolgen als een verstoring of grootschalige uitval meerdere dagen aanhoudt.

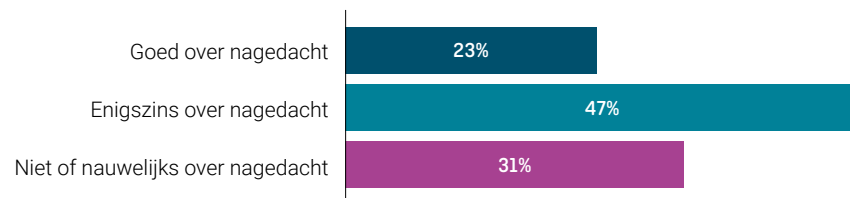
- Zeven op de tien ondernemers heeft nagedacht over wat de gevolgen kunnen zijn wanneer zich een incident of gebeurtenis van buitenaf voordoet, die leiden tot verstoringen of uitval van elektriciteit, internet, logistiek of communicatie. Mkb'ers hebben hier vaker over nagedacht dan zzp'ers (77% versus 67%).
- Uitval van elektriciteit, internet, logistiek of communicatie van maximaal een dag zou bij 9% grote gevolgen hebben. Wanneer dit meerdere dagen zou aanhouden dan ondervindt bijna een kwart grote gevolgen. Bedrijven die producten of goederen verkopen ervaren vaker grote gevolgen.
- Wat die gevolgen precies zijn, verschilt per sector. De meeste bedrijven (68%) geven aan dat er dan geen klantcontact mogelijk is en 53% geeft aan dat het werk stil komt te liggen omdat machines en/of computers niet werken.
- Drie op de tien ondernemers heeft voorzorgsmaatregelen getroffen. Welke dit zijn verschilt ook weer per sector. In zowel dienstverlening als productie zien we dat veel bedrijven betere back-ups of digitale kopieën maken. Bedrijven die producten of goederen verkopen hebben weer vaker voorzieningen voor noodstroom getroffen.

Zeven op de tien ondernemers heeft nagedacht over de gevolgen van incidenten van buitenaf voor hun bedrijf

- Er kunnen zich incidenten of onverwachte gebeurtenissen voordoen, bijvoorbeeld cyberaanvallen, overbelasting van het elektriciteitsnetwerk of gevolgen van militaire conflicten. Dit kan zorgen voor verstoringen of grootschalige uitval van elektriciteit, internet, logistiek of communicatie. Drie op de tien ondernemers geeft aan hier niet of nauwelijks over te hebben nagedacht. Het merendeel geeft aan hierover goed (23%) of enigszins (47%) te hebben nagedacht.

Nagedacht wat het betekent als er zich incidenten of onverwachte gebeurtenissen van buitenaf voordoen?

Verschillen tussen subgroepen

- Mkb'ers hebben hier vaker over nagedacht dan zzp'ers (77% versus 67%). Dat geldt ook voor bedrijven die importeren (83%).
- In de bouw (42%), horeca (44%), cultuur, sport en recreatie (44%) en persoonlijke dienstverlening (51%) hebben ze hier vaker niet of nauwelijks over nagedacht.
- Ook ondernemers met minder dan 5 jaar ervaring staan er minder bij stil (45%).

Er kunnen zich incidenten of onverwachte gebeurtenissen voordoen van buitenaf, waar je geen invloed op hebt. Denk aan cyberaanvallen, overbelasting van het elektriciteitsnetwerk of gevolgen van militaire conflicten. Dit kan zorgen voor verstoringen of grootschalige uitval van elektriciteit, internet, logistiek of communicatie. Heb je er wel eens over nagedacht of bij stilgestaan wat het voor jouw bedrijf betekent als dit zou gebeuren?

Basis: alle respondenten (n=2.070)

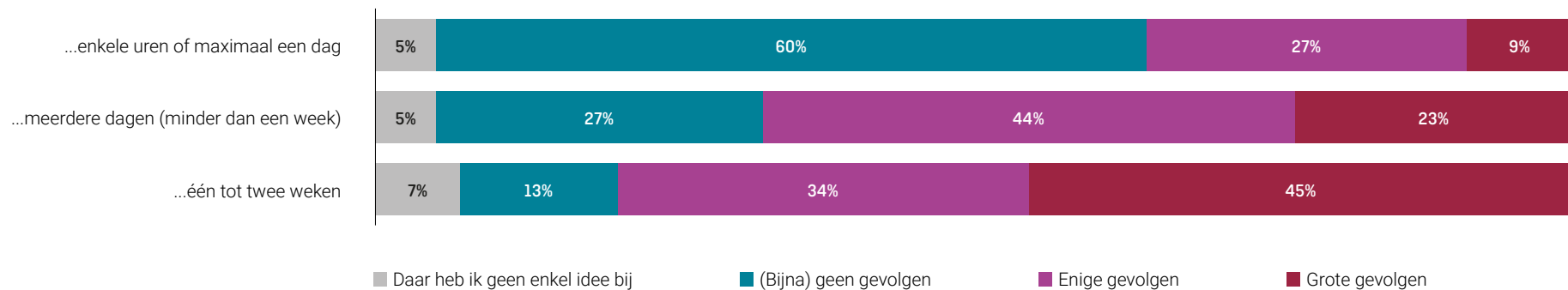
Kwart ondernemers verwacht grote gevolgen als verstoring of grootschalige uitval meerdere dagen aanhoudt

- Voor een op de tien ondernemers zorgt een verstoring of grootschalige uitval van maximaal een dag al voor grote gevolgen, met name voor de horeca (22%) en detailhandel (15%). Voor zes op de tien heeft een korte verstoring van maximaal een dag (bijna) geen gevolgen.
- Een verstoring van één tot twee weken heeft grote gevolgen voor 45% van de ondernemers, vooral in de sector ICT en media (63%) en horeca (62%).

Verschillen tussen subgroepen

- Grote gevolgen bij verstoring of uitval worden relatief vaker ervaren – ongeacht de duur van de uitval – door het mkb en door bedrijven die producten of goederen verkopen.

Verwachte gevolgen bij verstoring of grootschalige uitval van elektriciteit, internet, logistiek of communicatie, in het geval van...

In hoeverre zou een verstoring of grootschalige uitval van elektriciteit, internet, logistiek of communicatie directe gevolgen hebben voor jouw bedrijf of bedrijfsvoering?

Geef aan wat de verwachte gevolgen zijn voor jouw bedrijf in het geval van een verstoring of uitval van...

Basis: alle respondenten (n=2.070)

Geen klantcontact en het (deels) stil liggen van werk zijn de grootste gevolgen van een verstoring of uitval

- Van de ondernemers die enige of grote gevolgen verwachten bij een verstoring of grootschalige uitval, geeft bijna zeven op de tien aan dat er geen klantcontact meer mogelijk is (68%). Dit wordt relatief vaker genoemd door zzp'ers (70%) en bedrijven die diensten verkopen (72%).
- De helft geeft aan dat het werk (deels) stil komt te liggen (53%). Ook de verstoring van betalingsverkeer (33%) en problemen met cloudsoftware, zoals boekhouding, crm en voorraadbeheer (30%) worden door een op de drie genoemd.

Verschillen tussen subgroepen

- De gevolgen verschillen logischerwijs per sector. Zo geven ondernemers in ICT en media en zakelijke diensten relatief vaker aan te maken te krijgen met stilvallend werk (machines of computers werken niet meer) en problemen met cloudsoftware. Terwijl verstoring van betalingsverkeer juist vaker voorkomt bij sectoren als detailhandel, horeca en persoonlijke dienstverlening.

Indien verwachting van enige / grote gevolgen bij verstoring of grootschalige uitval: Wat zijn naar verwachting de grootste gevolgen?

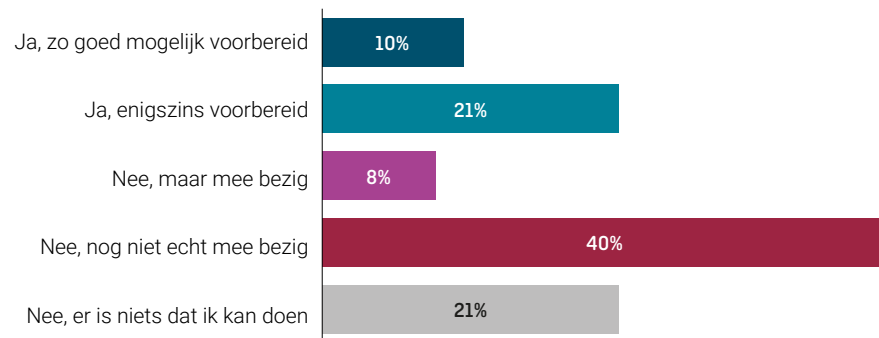
Wat verwacht je dat voor jouw bedrijf de grootste gevolgen zijn bij zo'n verstoring of grootschalige uitval? Meerdere antwoorden mogelijk.

Basis: alle respondenten die aangeven dat een verstoring of uitval enige/grote gevolgen heeft voor het bedrijf (n=1.789)

Drie op de tien ondernemers heeft (voorzorgs)maatregelen getroffen om voorbereid te zijn op een verstoring of uitval

- Een klein deel van de ondernemers heeft nog geen maatregelen getroffen, maar is er mee bezig (8%).
- Vier op de tien ondernemers geeft aan nog niet echt bezig te zijn met het treffen van voorbereidingen of maatregelen. Ook zegt een vijfde niets te kunnen doen.

Zijn er bepaalde (voorzorgs)maatregelen getroffen of acties ondernomen?

Verschillen tussen subgroepen

- Mkb'ers geven vaker aan voorbereid te zijn dan zzp'ers (35% versus 30%).
- In de sectoren logistiek (44%), ICT en media (45%) en zakelijke diensten (39%) zijn ze relatief het vaakst voorbereid. Het minst voorbereid zijn de ondernemers in de sectoren horeca (16%), cultuur, sport en recreatie (16%) en persoonlijke dienstverlening (12%).
- Bedrijven die importeren (42%) en exporteren (36%) zijn vaker voorbereid dan bedrijven die enkel in Nederland ondernemen (29%).

Heb je bepaalde (voorzorgs)maatregelen getroffen of acties ondernomen om voorbereid te zijn in het geval van een verstoring of grootschalige uitval (van elektriciteit, internet, logistiek of communicatie)? Het kan gaan om maatregelen om te voorkomen dat een proces wordt verstoord, maar ook maatregelen om goed om te gaan met de gevolgen van een verstoring.

Basis: alle respondenten (n=2.070)

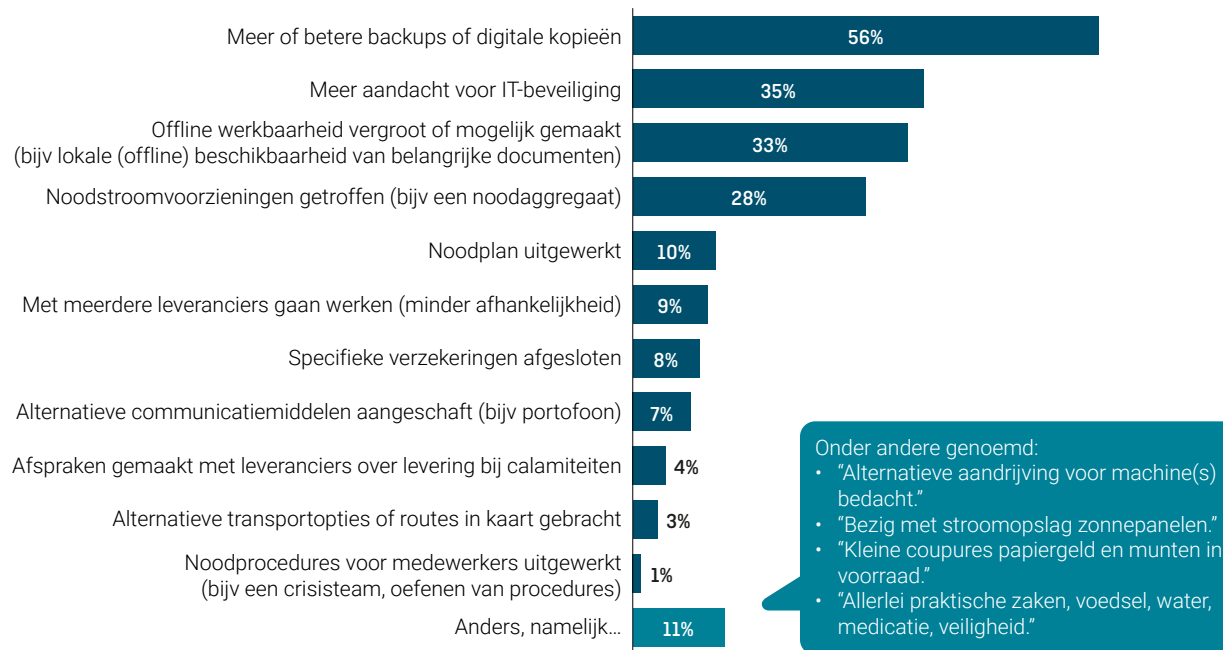
Uiteenlopende voorbereidingen bij verstoring of uitval; meer / betere backups of digitale kopieën vaak genoemd

- Ondernemers geven ook aan meer aandacht te hebben voor IT-beveiliging (35%), offline werkbaarheid te vergroten / mogelijk te maken (33%) en noodstroomvoorzieningen te hebben getroffen (28%).

Verschillen tussen subgroepen

- De getroffen voorbereidingen en maatregelen in het geval van verstoring of grootschalige uitval verschillen tussen sectoren.
- Meer of betere backups of digitale kopieën en offline werkbaarheid vergroten speelt vooral bij ondernemers die diensten aanbieden (zoals in zakelijke dienstverlening).
- Meer aandacht voor IT-beveiliging is vaker bij ICT en media (56%), groothandel (45%) en zakelijke diensten (41%) aan de orde.

Indien voorbereid op een verstoring of grootschalige uitval: Welke voorbereidingen of maatregelen zijn er getroffen?

Wat voor voorbereidingen of maatregelen heb je getroffen? Meerdere antwoorden mogelijk.

Basis: alle respondenten die enigszins/zo goed mogelijk zijn voorbereid op een verstoring of grootschalige uitval (n=773)

Ondernemers zijn op zoek naar stappenplannen wat te doen en praktische, haalbare oplossingen

Een groot deel van de ondernemers geeft aan **niet te weten welke informatie kan helpen**, want zonder elektriciteit staat in principe alles stil.

Uit de antwoorden blijkt dat er **aanzienlijke bezorgdheid en onzekerheid** bestaat over de impact van grootschalige verstoringen op de bedrijfsvoering. Veel ondernemers voelen zich niet goed voorbereid en geven aan dat zij geen oplossingen hebben voor dit soort situaties.

Er is een duidelijke behoefte aan **praktische kennis en informatie over hoe om te gaan met verstoringen**, waaronder noodstroomvoorzieningen, back-up systemen en alternatieven om te kunnen communiceren. Ondernemers vragen om praktische adviezen, stappenplannen en duidelijke richtlijnen vanuit de overheid en professionals. Het schetsen van mogelijke scenario's en het kunnen uitvoeren van een eigen risicoanalyse zijn hierbij belangrijk.

Daarnaast zijn er zorgen over de **financiële haalbaarheid** van deze noodvoorzieningen. Sommige ondernemers geven aan dat zij niet de middelen hebben om zich adequaat voor te bereiden.

Kennis, informatie of advies dat jou als ondernemer zou kunnen helpen om beter voorbereid of weerbaar te zijn bij verstoringen of grootschalige uitval

"Breed, ik zou niet weten hoe ik een langdurige stroomstoring zou kunnen oplossen, geldt ook voor internet en betalingsverkeer."

"Adviezen vanuit overheidswegen gereguleerd waar we als ondernemer aan moeten denken zodat we zelf kunnen checken of we in onze eigen branche voldoende maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat we zelf verder kunnen werken."

"Duidelijke voorbeelden wat het specifiek zou betekenen als dit gebeurt, zodat de ernst ervan duidelijk is. I.p.v. alleen dat het mogelijk kan gebeuren en grote gevolgen kan hebben."

"Elektriciteit is met een aggregaat op te vangen, daarmee is info beschikbaar tot het moment van uitval. Langere tijd geen telefonie en internet zal ons bedrijf grotendeels stil leggen. Advies hoe hiermee om te gaan zou zeker welkom zijn."

"Zonder stroom kunnen wij niet werken. Als wij wel zouden kunnen werken, doordat we een grootschalige stroomvoorziening achter de hand zouden hebben, kunnen onze klanten ook niet werken, als daar geen stroom is. Onze 'sector' zou toch grotendeels stil komen vallen"

"Een stappenplan en informatie over alternatieve communicatiemiddelen."

"Als kapsalon eigenaar ben ik sterk afhankelijk van elektriciteit, internet en communicatie voor afspraken, betalingen en contact met klanten. Het zou mij helpen om praktische informatie te krijgen over noodplannen: zoals alternatieve betaalopties bij storingen, hoe ik klanten snel kan informeren bij uitval, en hoe ik mijn agenda en voorraad kan beheren als systemen niet werken. Ook advies over hoe ik mijn bedrijf financieel en organisatorisch weerbaar kan maken in zo'n situatie zou heel waardevol zijn."

Wat voor kennis, informatie of advies zou jou als ondernemer kunnen helpen om beter voorbereid of weerbaar te zijn in het geval van een grootschalige verstoring of uitval (van elektriciteit, internet, logistiek of communicatie)?

Basis: alle respondenten (n=2.070)

Onderzoekresultaten: gewenste oplossingen en ondersteuning

Uit: KVK Omnibus februari 2026

Samenvatting

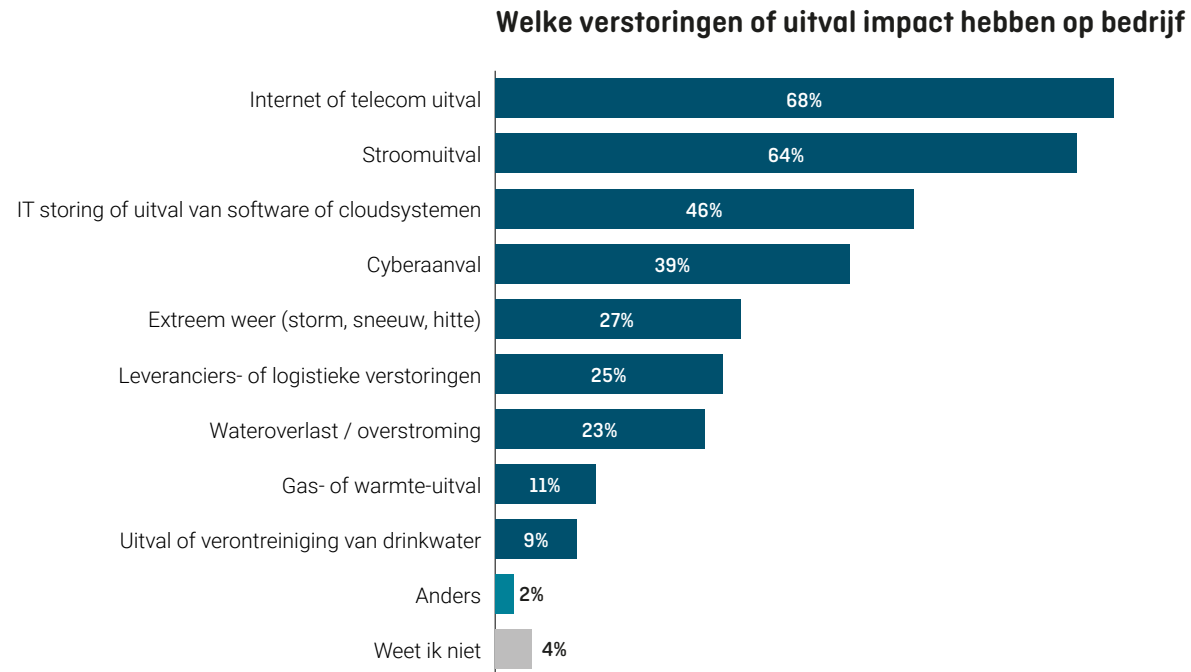
Oplossingen en ondersteuning

Ondernemers hebben vooral behoefte aan duidelijke, praktische hulpmiddelen om hun bedrijf beter voor te bereiden op verstoringen

- De meeste ondernemers verwachten dat internet- /telecom- of stroomuitval impact heeft op het bedrijf.
- Om het bedrijf weerbaarder te maken tegen diverse verstoringen of uitval, willen bedrijven vooral praktische informatie of advies over het versterken van digitale weerbaarheid en het in kaart brengen van risico's.
- De meest wenselijke ondersteuning bij het weerbaarder maken voor verstoringen of uitval zijn een checklist, quickscan of een stappenplan.
- De meest behulpzame concrete oplossingen die helpen bij het weerbaarder maken, zijn volgens ondernemers een checklist per noodsituatie en een quickscan 'Hoe voorbereid is jouw bedrijf'.

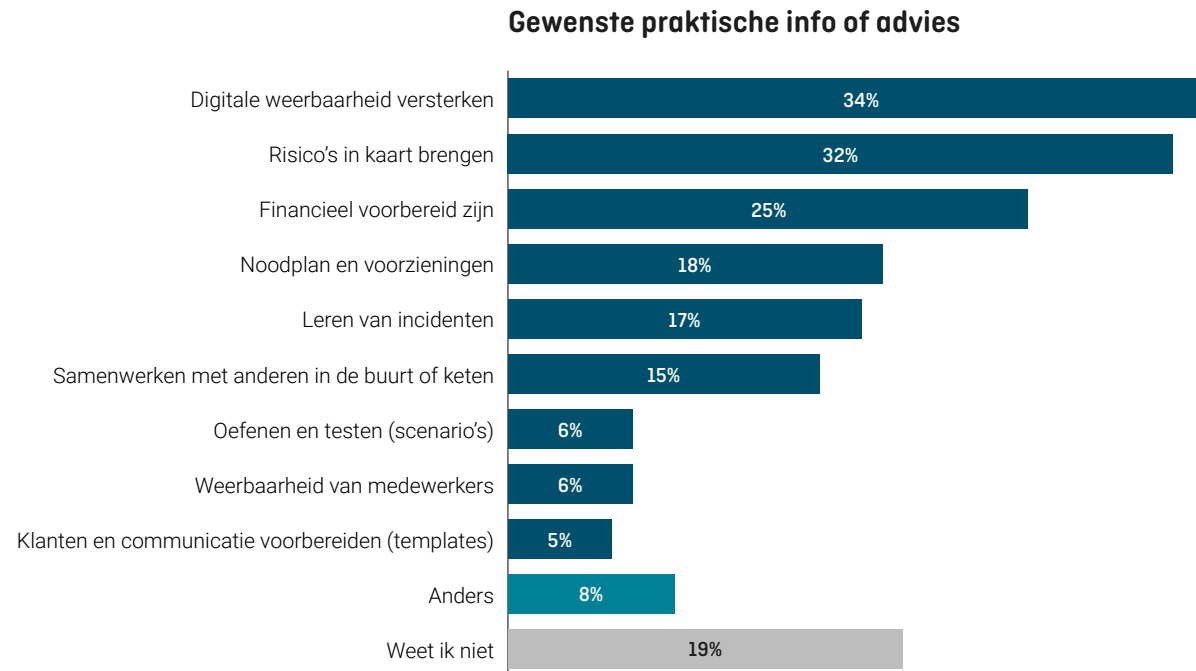
Een verstoring of uitval van internet of stroom wordt het vaakst genoemd als impact hebbend op het bedrijf

Welke soorten grote verstoringen of uitval hebben volgens jou impact op jouw bedrijf?

Basis: alle respondenten (n=740)

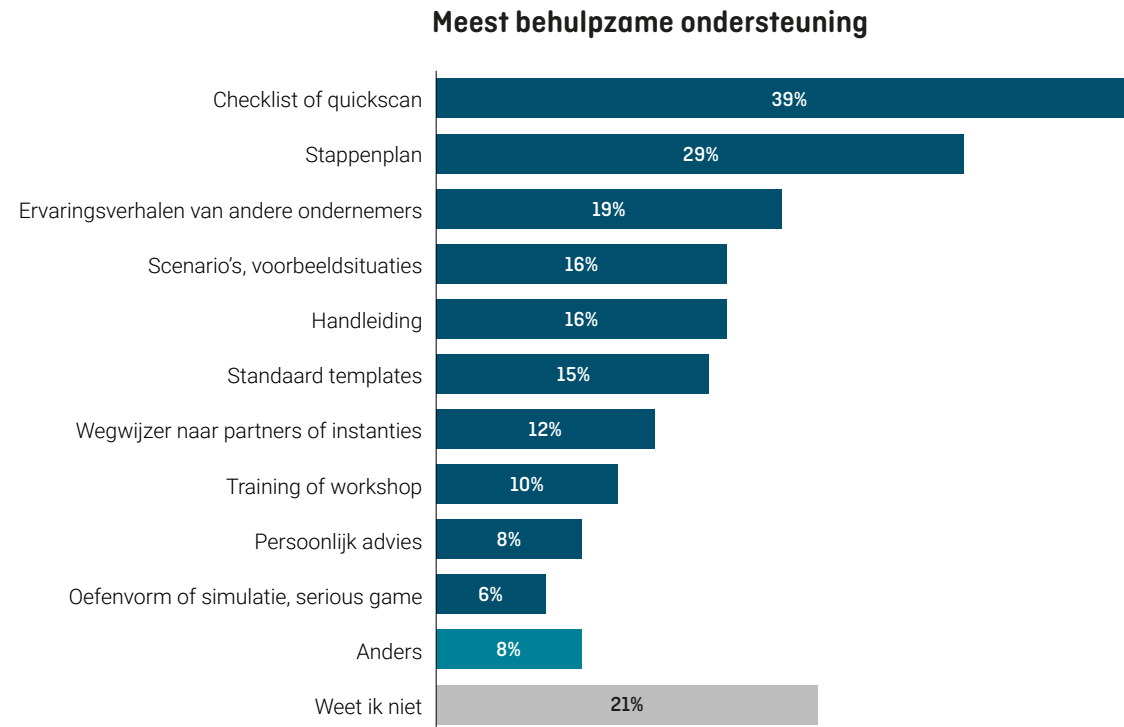
Ondernemers willen risico's in kaart brengen en praktische info over versterken digitale weerbaarheid

Bij welke onderwerpen wil jij praktische informatie of advies om je bedrijf weerbaarder te maken?

Basis: alle respondenten (n=740)

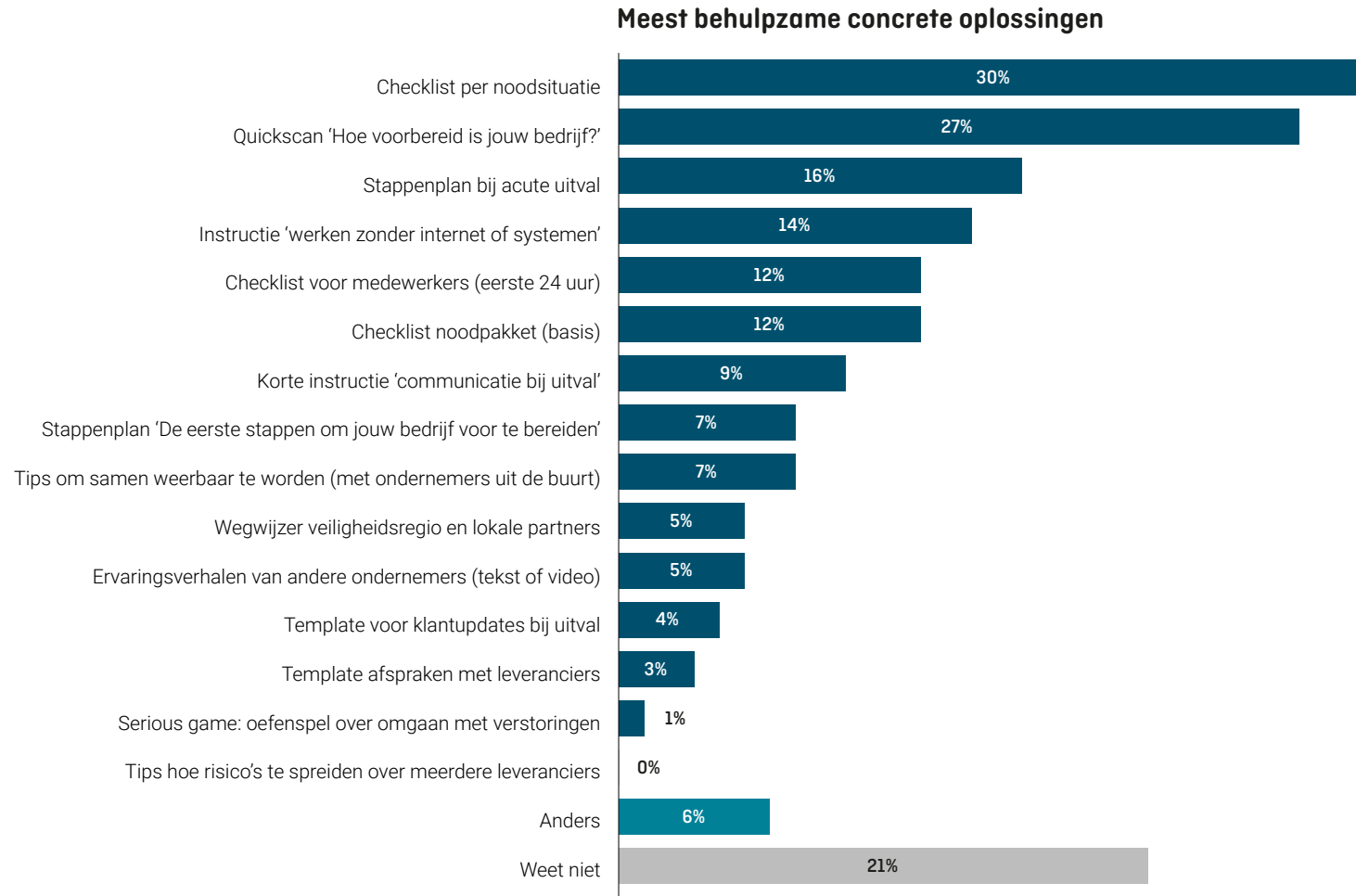
Meest behulpzaam zou checklist of quickscan zijn. Ook stappenplan wordt door velen als behulpzaam gezien

Welke vorm van ondersteuning zou jou het meest helpen om je bedrijf weerbaarder te maken voor verstoringen of uitval?

Basis: alle respondenten (n=740)

De meest behulpzame concrete oplossingen zijn volgens ondernemers 'checklist per noodsituatie' en 'quickscan'

Welke concrete oplossingen zouden jou het meest helpen om je bedrijf weerbaarder te maken voor verstoringen of uitval?

Basis: alle respondenten (n=740)

Kijk op:
[kvk.nl](https://www.kvk.nl)

